

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĐI
Uluslararası Güvenlik İőleri Genel M¼d¼rl¼Đ¼

Sayı : 95091151-520.24.03-2020/31201124

Konu : Yazılı soru önergesi / Sn. Ümit
Özdağ / 7/25971

11 Mayıs 2020

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐINA

İlgi: 06.03.2020 tarihli ve 629340 sayılı yazıları.

İstanbul Milletvekili Sayın Ümit Özdağ'ın 7/25971 sayılı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Mevlüt ÇAVUŐOĐLU
Dışışleri Bakanı

Ek: 1

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ ÜMİT ÖZDAĞ'IN, 7/25971 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE YANIT

NATO Daimi Deniz Görev Grubu gemilerine, NATO Savunma Bakanları kararına istinaden Şubat 2016 tarihinden itibaren, dönemin Başbakanı Ahmet Davutoğlu'nun Almanya Başbakanı Angela Merkel'e verdiği onay üzerine Yunanistan ve Türkiye'nin karasularında konuşlanma olanağı sağlanmıştır. NATO Daimi Deniz Görev Grubunun amacı, düzensiz göçün önlenmesine yönelik olarak bölgede keşif, izleme ve gözetleme faaliyetlerinde bulunmaktır.

Ege Denizi'nde düzensiz göçün önlenmesi çabalarına destek niyeti taşımakla birlikte, NATO'nun kendi üyesi bir ülke ile ilgili izleme, gözetleme ve keşif faaliyeti yürütmesi, bu görevin herhangi bir süreyle kısıtlanmamış olması, geçmişteki örneklerde olduğu gibi NATO'nun girdiği ülkeden kolay kolay çıkmadığı dikkate alındığında, gelecek açısından Türkiye Cumhuriyeti'nin karasuları üzerinde egemenlik haklarımızı özellikle Ege'de tartışmalı hale getireceği bilinmektedir.

Kararın alındığı dönemde günlük binlerce (günlük 2500-3000 kişi) düzensiz göçmen Ege'den deniz geçişi yaparken, şimdi ise 2019 verilerine göre aylık ortalama 12 olay ve günlük ortalama 52 kişinin geçiş yapıyor olması, NATO gemilerinin ülkemiz karasularında bulunma gerekçelerini ortadan kaldırmıştır. Kaldı ki bahse konu düzensiz göçün azalmasının nedeni, NATO gemilerinin sahada devriye görevi yapması değil, Türk Sahil Güvenliği'nin imkan ve kabiliyetlerinin artması ve bu konudaki çabalarıdır. İlave olarak, bu konuda yapılan geri kabul anlaşmalarının etkisi, Suriyelilerin ülkemizde kalması, Suriye'de bahse konu döneme nazaran çatışmalardan kaynaklı kaçışın azalmasıdır.

Bu bilgilere ve ülkemizin sorunlarına müştereken çözüm üretmek amacına istinaden,

SORU

1. NATO Daimi Görev gücünün yukarıda bahsekonu Ege misyonunun sonlandırılması için NATO Müttefiklerine resmi olarak talep yapılmış mıdır? Yapılmadı ise bu konuda girişimde bulunulması düşünülmekte midir?
2. NATO deniz gücünün Mart 2016-Şubat 2020 tarihleri arasında denizden düzensiz göç hareketlerine ait sayısal veri yıllara sari olarak nedir? Bu verilere göre yüzde kaç NATO deniz gücü tarafından engellenmiştir.
3. NATO'nun Ege operasyonunun sonlandırılması konusu hakkında sonlandırma için, NATO üyesi 28 devletin müştereken alacağı karara mı bağlıdır? Bu konuda yapılan anlaşma/karar ne şekilde yapılmıştır? Türk tarafı olarak tek taraflı bu kararın sonlanması sağlanabilecek midir?
4. NATO Daimi Görev gücünün ülkemizde bulunması konusunda, Bakanlığınızın ve konu ile ilgili devlet kurumlarımızın müşterek devlet politikası ne yöndedir?

YANIT

Bölgedeki NATO görev gücünde halihazırda Yunanistan ve Türkiye haricinde, bölge dışından yalnızca bir gemi (Almanya) yer almaktadır. En son 2 Nisan 2020 tarihinde gerçekleştirilen NATO Dışişleri Bakanları toplantısında, Ege'deki göç yükünün kaydadeğer oranda azaldığı hatırlatılarak, bölgedeki NATO misyonuna ihtiyaç duyulmadığı kayda geçirilmiştir. NATO'nun Ege'deki faaliyetinin sonlandırılması kararının oydaşmayla alınması gerekmekte olup, görüşmeler devam etmektedir.